

به نام خدا

تعلیمات ادیان الهی و اخلاق (۱)

(بخش مشترک)

ویژه اقلیت‌های دینی

(کلیمی، زرتشتی، مسیحی)

سال اول دبیرستان

وزارت آموزش و پرورش
سازمان پژوهش و برنامه‌ریزی آموزشی

برنامه‌ریزی محتوا و نظارت بر تألیف: دفتر تألیف کتاب‌های درسی ابتدایی و متوسطه نظری

نام کتاب: تعلیمات ادیان الهی و اخلاق (۱) - ویژه اقلیت‌های دینی - سال اول دبیرستان - ۲۰۳/۱

آماده‌سازی و نظارت بر چاپ و توزیع: اداره کل نظارت بر نشر و توزیع مواد آموزشی

تهران: خیابان ایرانشهر شمالی - ساختمان شماره ۴ آموزش و پرورش (شهید موسوی)

تلفن: ۹-۸۸۸۳۱۱۶۱، دورنگار: ۹۲۶۶-۸۸۳، کد پستی: ۱۵۸۴۷۴۷۳۵۹

وبسایت: www.chap.sch.ir

صفحه‌آرا: شهرزاد قنبری

ناشر: شرکت چاپ و نشر کتاب‌های درسی ایران: تهران - کیلومتر ۱۷ جاده مخصوص کرج - خیابان ۶۱ (داروبخنس)

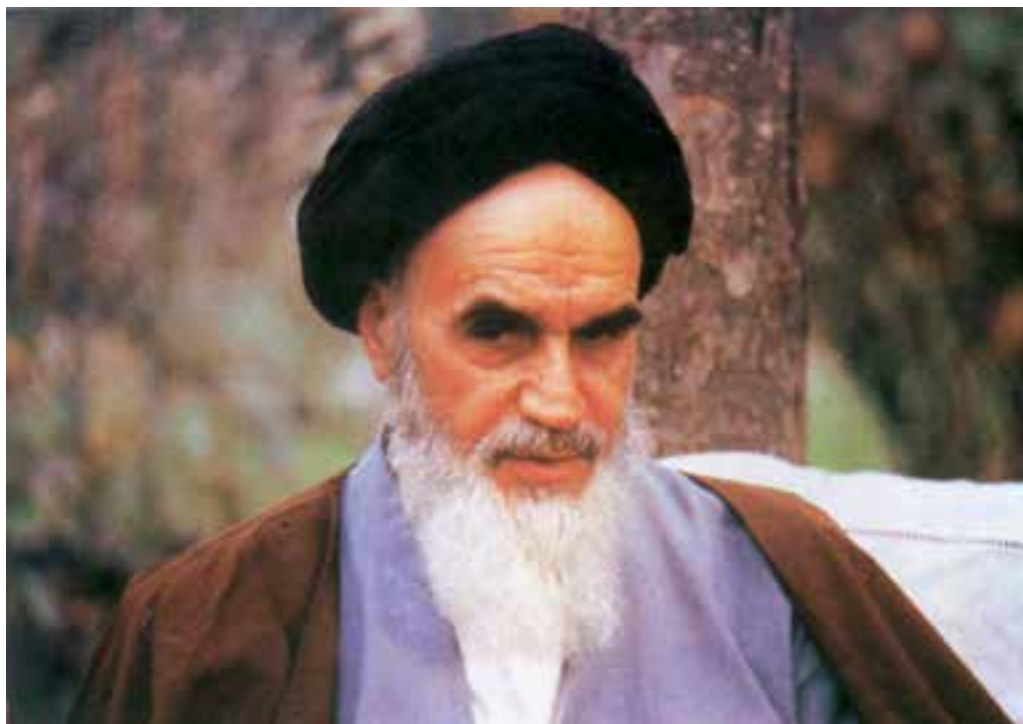
تلفن: ۵-۴۴۹۸۵۱۶۱، دورنگار: ۴۴۹۸۵۱۶۰، صندوق پستی: ۱۳۹-۳۷۵۱۵

چاپخانه: دانش پژوه

سال انتشار: ۱۳۹۲

حق چاپ محفوظ است.

شابک ۹-۰۱۰۶-۰۵-۹۶۴-۹ ISBN 964-05-0106-9

اسلام اقلیّتهای مذهبی را احترام گذاشته است. اسلام اقلیّتهای مذهبی را در
مملکت ما محترم می‌شمارد. این مملکت مال همهٔ ماست.
امام خمینی «قدّس سرّه الشّریف»

معلمان محترم، صاحب نظران، دانش آموزان عزیز و اولیای آمان می توانند نظر اصلاحی خود را در باره مطالب

این کتاب از طریق نامه به نشانی تهران - صندوق پستی ۱۵۸۵۵، ۳۶۳ - گروه درسی مربوط و یا پیام نگار (Email)

talif@talif.sch.ir ارسال نمایند.

دفترتالیف کتاب های درسی ابتدایی و متوسطه نظری

فهرست

بخش اول - خداشناسی

۲	درس اول: پایه‌های مکتب
۱۱	درس دوم: راه‌های خداشناسی
۱۸	درس سوم: نظم چیست؟
۲۵	درس چهارم: شگفتی‌های آفرینش
۳۷	درس پنجم: برهان نظم
۴۸	درس ششم: خدا در آینه‌ی فطرت
۵۷	درس هفتم: صفات خدا

بخش دوم - خودسازی

۶۷	درس هشتم: نیازهای انسانی
۷۵	درس نهم: خودخواهی
۸۳	درس دهم: مبارزه با خودخواهی

دانش آموزان عزیز سلام بر شما

انسان وقتی به سنّ رشد و بلوغ می‌رسد و گام در میدان زندگی و فعالیت مستقل می‌نهد، ناگزیر باید برای خود هدفی برگزیند. اگر انتخاب هدف از روی ناآگاهی و سهل‌انگاری باشد، در نسیب و فرازهایی که خواه ناخواه در سراسر زندگی پیش می‌آید، متزلزل شده و ایمان خود را نسبت به آن هدف از دست می‌دهد و به دنبال آن، قدرت حرکت از او گرفته می‌شود. چنین فردی دچار بحران‌های عمیق فکری و روحی شده و نمی‌تواند زندگانی سعادت‌مندان‌ای داشته باشد. علاوه بر آن، کسی که به علت ناآگاهی و سهل‌انگاری یا انواع تعصبات ناروا، در انتخاب هدف راه را به خطا می‌رود، سرمایه‌ی عمر را در راه رسیدن به هدفی باطل از دست می‌دهد و از سعادت جاودانی محروم می‌شود. پر واضح است که متاع عمر دوبار در اختیار کسی قرار نمی‌گیرد و عبور کسی از این سرای مکرر نمی‌شود تا یک بار تجربه اندوزد و بار دیگر اندوخته‌ها را به کار بندد. بنابراین، باید در مرحله‌ی انتخاب هدف و راه رسیدن به آن، از روی دقت و هوشیاری و براساس عقل و آگاهی عمل کرد و این قدم اول را در میدان زندگی با متانت و استواری برداشت تا بتوان از سرمایه‌ی گرانبهای عمر بهترین استفاده را به عمل آورد.

با توجه به اهمیت این انتخاب است که پیامبران الهی اجازه نداده‌اند کسی اصول دین و مسائل اساسی آن‌را از روی تقلید کورکورانه بپذیرد. مثلاً اگر کسی خدا یا جهان آخرت یا اصل نیاز به پیامبران را از روی تقلید بپذیرد، از او پذیرفته نیست بلکه هر کس به تناسب رشد فکری و توانایی‌های خود، باید از روی دلیل و منطق دست به انتخاب بزند و ایمان او حتی المقدور متکی بر آگاهی، تدبّر و از روی یقین باشد. از این‌جا می‌توان به نقش حیاتی علم و آگاهی در زندگی انسان پی برد. زندگانی سعادت‌مندان‌ه جز در سایه‌ی علم و آگاهی به دست نمی‌آید. در ظلمت جهل و ناآگاهی، جز گمراهی و غفلت چیز دیگری یافت نمی‌شود. از این‌رو، باید در تحصیل علم و آگاهی هرگز از پای

نشست و از مشکلات و سختی‌های آن هراسی به دل راه نداد. کسانی که لذت درک حقایق را چشیده‌اند، هرگز دست از تحصیل علم برنداشته‌اند. زمانی که این علم مربوط به اساسی‌ترین مسائل زندگی انسان از قبیل مبدأ و معاد، هدف از خلقت و ... می‌شود، اهمیت آن بیشتر و بیشتر می‌شود.

در بخش اول این کتاب به یکی از اساسی‌ترین مسائل زندگی انسان خواهیم پرداخت، مسئله‌ای که هیچ امری از نظر ارزش و اهمیت به پای آن نمی‌رسد. این مسئله، «خداشناسی» است. در بخش دوم درباره‌ی «خودسازی» و راه رسیدن به کمال معنوی سخن خواهیم گفت. این بحث نیز جایگاه مهمی در برنامه‌ی زندگی انسان دارد و ره توشه‌ی اصلی سعادت جاودان را مشخص می‌کند.

امید است آشنایی با این مطالب و تعمق و تفکر در آن‌ها، ما را در انتخاب هدف و راه رسیدن به آن، یاری کند و بر آگاهی‌های ما در این زمینه بیفزاید.

محتوای هر درس، در این کتاب، شامل متن درس، فعالیت و سؤال‌های پایانی است. در هنگام تدریس، دبیر محترم، علاوه بر این که متن را توضیح می‌دهد، از شما می‌خواهد که با مشارکت و همکاری با سایر همکلاسی‌های خود، آنچه را که در فعالیت‌ها خواسته شده انجام دهید و نتیجه را در کلاس عرضه کنید. انجام این فعالیت‌ها بخشی از نمره‌ی مستمر شما را تشکیل می‌دهد. سؤال‌های پایانی را نیز در منزل انجام داده و در جلسه‌ی بعد در کلاس ارائه دهید. بنابراین ارزشیابی مستمر شما عبارت است از:

- ۱- پرسش‌های دبیر از متن درس
- ۲- انجام فعالیت‌های داخل متن
- ۳- انجام تمرین‌های پایانی و به‌خاطر سپردن پاسخ سؤال‌ها
- ۴- انجام کارهای فوق برنامه، مانند ارائه مقاله، انجام پژوهش و ارائه یک کار

هنری و ادبی

خداوند یار و نگهدار شما باد